

Lesław Grzonka

"Ochrona praw człowieka w konfliktach zbrojnych w 60. rocznicę Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności" : Konferencja Naukowa, Warszawa, 6 grudnia 2010

Studia Iuridica Lublinensia 16, 345-346

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ochrona praw człowieka w konfliktach zbrojnych w 60. rocznicę Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności

Konferencja Naukowa

Warszawa, 6 grudnia 2010

W dniu 6 grudnia 2010 r. w Akademii Obrony Narodowej w Warszawie odbyła się Konferencja Naukowa poświęcona problematyce międzynarodowego prawa humanitarnego. Tematyka ta jest od kilku lat stałym przedmiotem konferencji i seminariów organizowanych w AON. Bezpośrednim powodem jest aktywny udział Polskich Sił Zbrojnych w misjach stabilizacyjnych poza granicami kraju. Znaczne zróżnicowanie ich przebiegu generuje pojawianie się wciąż nowych problemów dotyczących stosowania norm wchodzących w zakres międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka.

Konferencję otworzyli Rektor-Komendant Akademii Obrony Narodowej gen. dyw. dr inż. Romuald Ratajczak i Szef Katedry Prawa i Administracji dr hab. inż. Waldemar Kitler, prof. AON.

Następnie miało miejsce wystąpienie poseł Beaty Kempy – zastępcy przewodniczącego Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Poruszone zostały w nim aspekty historyczne kształtowania się systemu prawa humanitarnego. Jednocześnie wyrażona została propozycja nawiązania ściślejszej współpracy Akademii Obrony Narodowej z Sejmową Komisją Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Konferencja została podzielona na dwie debaty panelowe.

Moderatorem pierwszej z nich pt. *Uniwersalizm praw człowieka a prawo humanitarne* był prof. dr hab. Roman Wieruszewski, kierownik Poznańskiego Centrum Praw Człowieka, wiceprzewodniczący Rady Naukowej Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk.

Pierwszy referat pt. *Interwencja humanitarna a koncepcja odpowiedzialności za ochronę* wygłosił prof. dr hab. Janusz Simonides, kierownik Zakładu Prawa i Instytucji Międzynarodowych Instytutu Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego. Poruszył w nim problem włączania sił zbrojnych w procesy ochrony ludności, w tym trudne kwestie związane z postrzeganiem obcych wojsk w misjach stabilizacyjnych jako agresorów. Podkreślona została także

rola Międzynarodowego Trybunału Karnego w tworzeniu uniwersalnego systemu ochrony praw człowieka.

Drugim referentem był gen. dyw. dr hab. Bogusław Pacek – radca Ministra Obrony Narodowej i były zastępca dowódcy Operacji Unii Europejskiej w Czadzie, który wygłosił referat pt. *Prawa człowieka w konfliktach międzynarodowych*. Poruszył on problem samoistnego naruszania praw człowieka poprzez organizację misji pokojowych. Ostatnim wystąpieniem części pierwszej był referat płk. Krzysztofa Sałacińskiego z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który skoncentrował się na problemach ochrony dziedzictwa kultury (w szczególności zabytków) w konfliktach zbrojnych.

W czasie dyskusji poruszono wiele problemów koncentrujących się na praktycznym zastosowaniu norm prawa humanitarnego w sytuacjach konfliktów zbrojnych, w trakcie misji stabilizacyjnych oraz podczas przeciwdziałania zagrożeniom asymetrycznym.

Tematem drugiej debaty panelowej były *Minimalne standardy humanitarne w konfliktach zbrojnych*. Moderatorem była dr Elżbieta Mikos-Skuza, wiceprezes Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża, prodziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.

Referat otwierający pt. *Prawo do rzetelnego procesu* wygłosił prof. dr hab. Andrzej Rzepiński, prezes Trybunału Konstytucyjnego. Wystąpienie odnosiło się do problematyki wymiaru sprawiedliwości w kontekście konfliktów zbrojnych i warunków zapewnienia uczciwego i bezstronnego postępowania sądowego.

Prof. dr hab. Zbigniew Lasocik, członek Podkomitetu ds. Prewencji Tortur ONZ w Genewie, przedstawił problematykę zakazu tortur. Omówiona została tematyka międzynarodowego standardu zakazu tortur oraz działań mających na celu jego rozpowszechnienie. W tym kontekście poruszona została problematyka więzień CIA w Polsce.

Ostatnim prelegentem był dyrektor Zespołu Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich Mirosław Wróblewski, który przedstawił referat pt. *Zjawisko wymuszonych zaginięć jako współczesne wyzwanie dla ochrony praw człowieka*. Wskazane w nim zostały główne problemy zapewnienia skuteczności Konwencji o ochronie wszystkich osób przed wymuszonymi zaginięciami.

Po zakończeniu dyskusji konferencja została zamknięta przez dziekana Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego AON płk. dr. hab. Macieja Marszałka, który podziękował organizatorom – Katedrze Prawa i Administracji AON oraz członkom Koła Naukowego Ars Legis i wyraził wdzięczność za propagowanie idei ochrony praw człowieka.